

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MEDŽIOKLĖS ĮSTATYMO NR. IX-966 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-4195 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS LAUKINĖS GYVŪNIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-498 35 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-4196

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2025 m. balandžio 2 d. sprendimo Nr. SV-S-133 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.1 ir 1.2 papunkčius, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo Nr. IX-966 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-4195 (toliau – MĮ projektas) ir pateikti šias pastabas ir pasiūlymus dėl MĮ projekto teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo:

1.1. Iš MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo 18 straipsnio 1 dalies nuostatų neaišku, kas yra ūkinių gyvūnų valdytojas ar naudotojas. Iš Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme pateiktos sąvokos „ūkinis gyvūnas – gyvūnas, laikomas ar veisiamas maistui, kailiams, vaistams ir kitai produkcijai gauti, darbo ir kitais ūkininkavimo tikslais“ galima suprasti, kad ūkinių gyvūnų naudotojas yra asmuo, kuris naudoja ūkinius gyvūnus maistui ir kitoms reikmėms. Siūloma Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje nustatyti, kad laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala atlyginama žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkams, valdytojams ir naudotojams ir ūkinių gyvūnų savininkams ir laikytojams. Gyvūno laikytojo ir gyvūno savininko sąvokos apibrėžtos Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 2 straipsnio 8 ir 12 dalyse, tad šių terminų turinys būtų aiškus, o siūlomas teisinis reguliavimas atitiktų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą teisėkūros aiškumo principą, pagal kurį, *inter alia*, teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti tikslus ir aiškus.

1.2. MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnyje neaiškus formuluočių „žemės ūkio pasėliai“, „daugiamečiai sodiniai“, „hidrotechnikos statiniai“, „bitynai“ turinys. Siekiant teisinio aiškumo, siūloma papildyti Medžioklės įstatymo 2 straipsnį žemės ūkio pasėlių, daugiamečių sodinių, ir bitynų sąvokomis. Vietoje sąvokos „hidrotechnikos statiniai“ siūloma vartoti sąvokas apibrėžtas Lietuvos Respublikos vandens įstatyme – „hidrotechniniai statiniai“ ir Lietuvos Respublikos melioracijos įstatyme – „melioracijos statiniai“, papildant Medžioklės įstatymo 2 straipsnį nauja dalimi su nuoroda, kad kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos melioracijos įstatyme, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme.

1.3. Siūloma papildyti MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 1 punkto nuostatas, nurodant, kad, vertinant, ar pažeistų žemės ūkio pasėlių, daržovių ar daugiamečių sodinių dalis viršija 5 procentus, skaičiuojama nuo viso pasėliais, daržovėmis ar daugiamečiais sodiniais užimto žemės ploto. Taip pat siūloma Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 1 punkto nuostatas dėl hidrotechninių statinių techninės priežiūros reikalavimų perkelti į Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 9 dalį, ją papildant, kad laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala jų patyrusiems asmenims atlyginama, jeigu vykdomos ne tik pasėlių, daržovių, daugiamečių sodinių, bitynų, ūkinių gyvūnų apsaugojimo nuo laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos priemonės, bet ir miško želdinių ir žėlinių priežiūros ir apsaugos priemonės,

o hidrotechniniai statiniai ir melioracijos statiniai prižiūrėti laikantis jų techninės priežiūros reikalavimų, nustatytų Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apskaičiavimo metodikoje.

1.4. Medžioklės įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje vartojamas terminas „rudoji meška“, o MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 5 ir 6 dalyse – „rudasis lokys“. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos terminų banke pateiktas terminas „rudasis lokys“, siūloma Medžioklės įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje terminą „rudoji meška“ keisti į „rudasis lokys“.

1.5. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 4 straipsnio 3 punkte nustatyta, kad programos lėšos naudojamos vilkų ūkiniams gyvūnams padarytai žalai atlyginti. MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo nustatyta tvarka atlyginama padaryta žala ūkiniams gyvūnams, kai šią žalą padarė ne tik vilkai, bet ir rudieji lokiai ar lūšys. Siūloma kartu su MĮ projektu teikti ir Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo pakeitimus, atitinkamai papildant šiomis nuostatomis Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 4 straipsnio 3 punktą.

1.6. MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 6 dalyje numatyta nustatyti, kad žalą patyrę asmenys privalo pranešti apie ją savivaldybei. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 37 straipsnio 1 dalies 2 punkte, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo 35 straipsnyje, Medžioklės įstatymo 5 straipsnio 5 dalies 2 punkte nustatyta, kad seniūnija registruoja žemės, vandens telkinių, miško sklypų savininkų, valdytojų ir naudotojų pranešimus apie medžiojamųjų gyvūnų ir griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytą žalą. Medžioklės įstatymo 19 straipsnyje nustatyta, kad medžioklės plotų naudotojui, delsiančiam per nustatytą terminą atlyginti medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą, seniūnijos seniūno teikimu Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos turi teisę sustabdyti leidimo naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienetė galiojimą. Siūloma suderinti įstatymų nuostatas, MĮ projekte nustatant, kad seniūnijai pranešama apie patirtą žalą.

MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 6 dalies 1 punkte numatyta nustatyti, kad, kai žalos ūkiniams gyvūnams ar bitynams padaro vilkai, rudieji lokiai ir lūšys, žalą savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta nuostolių skaičiavimo komisija (toliau – komisija) apskaičiuoja artimiausią darbo dieną gavusi informaciją apie padarytą žalą. Siekiant, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 10 straipsnio 4 dalimi, kuo greičiau būtų išduotas leidimas naudoti saugomas rūšis, kurio pagrindu būtų galima paimti iš gamtos žalą ūkiniams gyvūnams ir bitynams darantį vilką, rudąjį lokį ar lūšį, svarbu, kad komisija kuo operatyviau į Biologinės įvairovės informacinę sistemą suvestų duomenis apie atvejus, kai vilkai, rudieji lokiai ar lūšys užpuola ūkinius gyvūnus ir bitynus. Apskaičiuoti padarytą žalą artimiausią darbo dieną gavus informaciją apie padarytą žalą gali būti sudėtinga dėl duomenų, reikalingų žalai apskaičiuoti, trūkumo, todėl siūloma nurodyti, kad komisija artimiausią darbo dieną gavusi informaciją apie padarytą žalą turi ne apskaičiuoti padarytą žalą, bet surašyti medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos ūkiniams gyvūnams ir bitynams apžiūros aktą. Taip pat siūloma suderinti MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 6 dalies 1 punkto ir 18 straipsnio 5 dalies nuostatas, papildant 5 dalies nuostatas, kad Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšomis atlyginama vilkų, rudųjų lokių ar lūšių žala ne tik ūkiniams gyvūnams, bet ir bitynams.

1.7. Iš MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 8 dalies nuostatų neaišku, kokie žemės sklypo savininko nustatyti medžioklės plotų naudojimo ribojimai laikomi neleidžiančiais saugoti pasėlių ar kitų žalojamų objektų. Siūloma šioje dalyje nurodyti, kad ši nuostata taikoma, kai žemės sklypo savininkas Medžioklės įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka uždraudė medžioti jam priklausančiame žemės sklype visai arba tų rūšių gyvūnus, kurie padarė žalos pasėliams ar kitiems žalojamiems objektams.

1.8. MĮ projekto nuostatos, susijusios su žalos atlyginimu, t. y. tiek MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8 dalys, tiek 3 ir 9 dalys reguliuoja tuos pačius teisinius santykius ir turėtų įsigalioti vienu metu, todėl siūloma MĮ projekto 2 straipsnyje nustatyti, kad visos Medžioklės įstatymo 18 straipsnio dalys įsigalioja vienu metu, taip pat siūloma nustatyti, kad įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti parengti iki įstatymo įsigaliojimo.

Įstatymui įgyvendinti, preliminariais skaičiavimais, kasmet reikėtų papildomai skirti apie 50 tūkst. eurų Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų.

1.9. MĮ projektą siūloma papildyti baigiamosiomis nuostatomis, aptariančiomis iki teisinio reguliavimo pakeitimų įsigaliojimo pradėtų procedūrų vykdymą įsigaliojus teisinio reguliavimo pakeitimams, taip pat papildomų įpareigojimų dėl medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos atlyginimo taikymo medžioklės plotų naudotojams, kuriems leidimas naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienetu išduotas (ar pratęstas) iki MĮ pakeitimų įsigaliojimo.

2. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-4196 (toliau – LGĮ projektas) ir pateikti šias pastabas ir pasiūlymus dėl LGĮ projekto teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo:

2.1. LGĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Laukinės gyvūnijos įstatymo 35 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatos, kad valstybė atlygina griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytą žalą domestikuotiems gyvūnams, neatitinka Laukinės gyvūnijos įstatymo 35 straipsnio 9 dalies nuostatų – kad Griežtai saugomų gyvūnų rūšių padarytos žalos apskaičiavimo metodikoje nustatoma, kaip apskaičiuojama griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytos žalos domestikuotiems gyvūnams ar gyvuliams pinigine išraiška. Siūloma suvienodinti keičiamo Laukinės gyvūnijos įstatymo 35 straipsnio 2 dalies 3 punkto ir 9 dalies nuostatas, nustatant, kad apskaičiuojama ir atlyginama griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padaryta žala domestikuotiems gyvūnams ir ūkiniams gyvūnams.

2.2. Siūloma keičiamo Laukinės gyvūnijos įstatymo 35 straipsnio 7 dalies nuostatas dėstyti analogiškai kaip MĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Medžioklės įstatymo 18 straipsnio 6 dalies nuostatas, nustatant, kad žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkai, valdytojai ir naudotojai apie laisvėje gyvenančių griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytą žalą praneša seniūnijai naudodamiesi Biologinės įvairovės informacine sistema.

2.3. LGĮ projektą siūloma papildyti baigiamosiomis nuostatomis, aptariančiomis iki teisinio reguliavimo pakeitimų įsigaliojimo pradėtų procedūrų vykdymą įsigaliojus teisinio reguliavimo pakeitimams.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras